

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
v/Marit Lorentzen

Deres ref.:
12/6969

Vår ref.:
HH

Dato:
17. januar 2013

Høring NOU 2012: 15 Politikk for likestilling

Vi viser til departementets brev av 12. oktober 2012. Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS) har følgende kommentarer til høringen:

Generelt

YS er svært glad for de to utredningene som Likestillingsutvalget har utarbeidet. Begge utredningene dokumenterer at det fortsatt er store likestillingsutfordringer i Norge, og påpeker at den samlede innsatsen for likestilling ikke er i stand til å endre dette i vesentlig grad.

YS stiller seg derfor generelt positiv til forslagene til tiltak som presenteres av Likestillingsutvalget. Vi mener også at det er viktig å se forslagene i disse to utredningene i sammenheng, slik at vi utvikler en fremtidig likestillingspolitikk som er mer målrettet, mer faglig basert og mer effektivt organisert enn dagens.

I det følgende kommenterer vi enkelte utvalgte deler av utredningen. Vi minner imidlertid også om våre øvrige høringsuttalelser som er relevante også i denne sammenhengen:

- ♦ Likelønnskommisjonens NOU 2008: 6 *Kjønn og lønn*
- ♦ Diskrimineringslovutvalgets NOU 2009: 14 *Et helhetlig diskrimineringsvern*
- ♦ Likestillingsutvalgets NOU 2011: 18 *Struktur for likestilling*
- ♦ BLDs høring 2012: *Åpenhet om lønn – lønnsstatistikker og opplysningsplikt.*

Til kap. 16.3: Innsatsområde valgfrihet

16.3.2.3 Likestillingsstipend

Utvalget anbefaler at det etableres en ordning med likestillingsstipend for det underrepresenterte kjønn på enkelte svært kjønnsskjeve studieretninger i videregående opplæring og høyere utdanning. Kvinner og menn med innvandrerbakgrunn bør også omfattes av ordningen.

YS støtter dette forslaget, og mener dette vil bidra til å senke barrierer, synliggjøre muligheter og stimulere til å gjøre utradisjonelle valg. Arbeidslivets sammensetning vil kunne bli mer representativt når det gjelder både kjønn og etnisitet.

Besøksadresse:

Brugt. 19

Postadresse:

Postboks 9232

Grønland

0134 Oslo

Org. nr.:

971 454 431

Telefon:

21 01 36 00

16.3.3 Trepartsavtale for likestilling i arbeidslivet

Utvalget ser arbeidslivet som en avgjørende viktig arena for framtidig likestillingsarbeid. Det foreslås derfor en ny trepartsavtale om likestilling, og utvalget anbefaler at offentlige myndigheter tar initiativ til å etablere en slik avtale med forankring både på nasjonalt og lokalt nivå.

YS stiller seg positiv til dette forslaget. Trepertssamarbeidet er godt innarbeidet i det norske arbeidslivet, og vi mener dette kan bli et effektivt virkemiddel for å fremme likestilling. Vi er derfor spesielt glade for at utvalget anbefaler at aktivitetsplikten for arbeidsgivere konkretiseres slik at det av lovteksten fremgår at arbeidsgiver skal drøfte oppfølging av aktivitetsplikten med ansattes representanter. Vi ser det som meget viktig at avtalen får en lokal forankring, der tillitsvalgte er en del av samarbeidet.

Vi savner forøvrig også i denne utredningen omtale av hvordan man kan styrke arbeidet med likestilling i virksomheter som har internasjonale forgreininger eller eierskap. I et stadig mer globalisert næringsliv er dette et viktig problemområde.

Til kap. 16.4: Innsatsområde fordeling

16.4.2.1 Selvstendig rett for fedre til foreldrepenger

Utvalgets flertall anbefaler at fedre gis selvstendig rett til uttak av foreldrepenger og omfang av foreldrepenger basert på egen stillingsandel. Forslaget innebærer at gjeldende aktivitetskrav for mor bortfaller når far tar ut foreldrepenger utover fedrekvoten. YS støtter dette forslaget, som også er i tråd med våre tidligere høringsuttalelser til f.eks. Likelønnskommisjonens utredning.

16.4.4 Omsorgspenger ved nære pårørendes sykdom

Utvalget anbefaler at det innføres rett til omsorgspenger i 10 dager ved omsorg for nære pårørende tilsvarende omsorgspenger ved barns sykdom. YS støtter forslaget, og mener dette er et viktig likestillingspolitisk tiltak for å legge til rette for kombinasjon av lønnet arbeid og omsorgsansvar også utover småbarnsperioden.

Til kap. 16.5: Innsatsområde sårbarhet

16.5.2 Program for forebygging av seksuell trakassering

Utvalget anbefaler at det igangsettes en egen programsatsing for forebygging og bekjempelse av seksuell trakassering i skolen. Det foreslås et utviklingsprogram for lokalt likestillingsarbeid, som er forankret i det foreslåtte likestillingsdirektoratet. YS støtter forslaget, og mener det er viktig å sette i gang slikt holdningsskapende arbeid i skolen, som kan forebygge seksuell trakassering og derved styrke likestillingen.

16.5.5 Fri rettshjelp i diskrimineringsaker for domstolene

Utvalget anbefaler at fri rettshjelp uten behovsprøving gis til den private part i diskrimineringsaker i saker der Likestillings- og diskrimineringsombudet anbefaler dette. YS støtter forslaget, som styrker diskrimineringsvernet ved at de som hevder seg diskriminert sikres tilgang til domstolene.

Vi minner også om forslaget om oppreisning, som Likestillingsutvalget fremmet i sin første utredning. YS påpekte i den forbindelse følgende:

Det er svært viktig at det finnes konkrete sanksjoner som oppreisning dersom bestemmelsene i loven ikke overholdes. Dette vil etter vårt syn kunne virke preventivt. YS er også enig i utvalgets uttalelser om at det er behov for å gjennomgå de ulike bestemmelsene om oppreisning og erstatning for økonomisk tap, for å skape et klarere skille mellom de to reaksjonene.

Konklusjon

Som tidligere nevnt er YS svært glad for at vi nå har disse to svært grundige utredningene fra Likestillingsutvalget som grunnlag for fremtidens likestillingspolitikk, og vi ser frem til den videre oppfølgingen.

Med vennlig hilsen

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund – YS

Hege Herø /s/

Seniorrådgiver – fagansvarlig likestillingspolitikk